

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOZOFSKI FAKULTET – NIKŠIĆ

VIJEĆU FILOZOFSKOG FAKULTETA

Komisija za ocjenu podobnosti teme i kandidata za izradu magistarskog rada određena Odlukom Vijeća Filozofskog fakulteta na sjednici održanoj 24.05.2017. godine u sastavu prof.dr Čedo Veljić, prof.dr Tatjana Novović i doc.dr Nada Šakotić, podnosi sljedeći

I Z V J E Š T A J

Na osnovu podnesenog obrazloženja predložene teme: „*Socijalno-psihološke determinante stava prema posljedicama agresivnog ponašanja među učenicima trećeg ciklusa osnovne škole.*“, studentkinje Slađane Kovačević, Komisija je nakon detaljnog razmatranja usvojila sljedeće prijedloge:

1. Kandidatkinja Slađana Kovačević je student postdiplomskih studija na Studijskom programu Pedagogija - Inkluzivno obrazovanje na Filozofskom fakultetu u Nikšiću. Položila je sve ispite predviđene nastavnim planom sa zavidnim prosjekom i time je stekao pravo na prijavu magistarskog rada.

Slađana Kovačević rođena je 08.10.1990.godine, u Nikšiću. Stekla je diplomu Diplomirani psiholog – Stepen specijaliste (Spec.Art). Obavila je pripravnčki staž u OŠ „Olga Golović“ u Nikšiću. Pored pripravnčkog staža radila je kao asistent u nastavi u osnovnim školama „Luka Simonović“ i „Olga Golović“ u Nikšiću. Sada je zaposlena kao psiholog u JPU „Irena Radović“ Danilovgrad.

Komisija smatra da gore navedeni podaci preporučuju kandidatkinju Slađanu Kovačević kao podobnu kandidatkinju za izradu magistarskog rada na predloženu temu.

2. Temu magistarskog rada – „Socijalno-psihološke determinante stava prema posljedicama agresivnog ponašanja među učenicima trećeg ciklusa osnovne škole” kolegistica Kovačević je odabrala uz konsultacije sa dolje imenovanom Komisijom.

Oduvijek je agresivno ponašanje djece privlačilo pažnju odraslih koji su uključeni u vaspitno-obrazovni proces. Dešava se da djeca ispoljavaju agresivnost prema drugu/drugarici koji su slabiji od njih, vrijeđaju nastavnika, bježe iz škole, udaraju druge, napadaju i slično. Razloge za takvo ponašanje tražimo u načinu življenja, porodici, društvu, osobinama ličnosti. Svaki čovjek posjeduje određeni skup osobina i karakteristika koje su za njega jedinstvene, i te njegove osobine su po pravilu duže vrijeme stabilne. Roditelji teže da svoju djecu nauče osnovnim normama i pravilima kako bi shvatili šta je društveno poželjno ponašanje a šta ne. Međutim i pored toga dešava se da baš porodica na neki način doprinosi da dijete bude sklono agresivnom ponašanju jer nije zadovoljno porodičnom atmosferom. From je smatrao da na ponašanje čovjeka utiče najviše društvo u kojem živi. Smatrao je da su uzroci agresivnosti sa jedne strane u čovjekovim fiziološkim potrebama a sa druge strane u čovjekovim specifičnim strastima koje proizilaze iz karaktera (From 1978).

Mnogi učenici pamte školu po tome što su bili predmet izrugivanja, vrijeđanja, bili zastrašivani i slično. Djeca spoznaju šta je to strah, poniženje, socijalna izolacija.

U psihologiji postoji mnogo neslaganja kada je riječ o definisanju agresivnosti, agresije ili agresivnog ponašanja. Različiti autori koji su se decenijama bavili proučavanjem agresivnosti složili su se da to ponašanje definišu kao ono kojim se drugoj osobi nanosi šteta bilo koje vrste. Želeći da damo što obuhvatniju i realniju definiciju agresije tj. agresivnog ponašanja poslužićemo se definicijom koju daje Žužul (1989): „*Agresija predstavlja svaku reakciju, bilo fizičku, bilo verbalnu, izvedenu sa namjerom da se nanese šteta i/ili povreda bilo koje vrste bez obzira da li je namjera do kraja realizovana*“.

Psiholozi su pridavali veliki značaj specifičnim faktorima koji djeluju na pojavu agresije, agresivnog ponašanja. Ovim fenomenom su se prvo opširnije bavili psihoanalitičari polazeći od mišljenja da se agresivno ponašanje javlja djelovanjem agresivnog instinkta koji navodi osobu da traži situacije gdje će ispoljiti agresiju, a ukoliko se to ne nađe doći

će do nagomilavanja agresije i ona će se tokom vremena ispoljiti bez obzira na vanjsku situaciju (Rajhvajn, 2004). U empirijskim nalazima njihove teorijske postavke nijesu našle stabilno uporište, te se danas u psihologiji posebno naglašava djelovanje spoljašnjih činilaca.

Uzroci većine problema koje imaju djeca vuku porijeklo iz odnosa koji oni imaju sa roditeljima, počev od nedovoljnog poznavanja potreba i zahtjeva razvojnog doba u kome se dijete nalazi, nedovoljnog posvećivanja pažnje djetetu, do zanemarivanja, nekada i nasilnosti, kao i njegovanja principa zadovoljstva, prezaštićivanja, odnosno disfunkcionalnosti porodice. Društvo u cjelini snosi odgovornost za ono što čini ili ne čini da bi stvorilo adekvatne uslove za život porodice u cjelini. Porodica predstavlja temelje razvoja moralnih normi kod djeteta, a u njihovom daljem napretku veliku ulogu igra škola. Kroz proces nastave unutar škole trebalo bi da se razviju određene osobine kod učenika (gdje posebno apostrofiramo društveno poželjne stavove i društveno poželjne oblike ponašanja) što predstavlja socijalizacijsku funkciju škole. Pri tome ne smijemo ispustiti iz vida, da u svemu tome vršnjaci kao i sredstva masovnog informisanja imaju bitnu ulogu.

U svim aspektima našeg društvenog života mi neprestano tražimo da drugi izraze svoj stav, iznosimo drugima naše poglede i pokušavamo promijeniti mišljenje drugih. Neslaganja sa drugima oko toga šta je odgovarajući ili korektan stav čine nas svjesnim njihove snažne emotivne osnove. Zbog toga su stavovi važni za razumijevanje stereotipa, predrasuda, međuljudske privlačnosti itd. Iako stavovi imaju ogromnu teoretsku i praktičnu važnost, oni spadaju među psihološke kategorije koje nisu lake za definisanje. To je dovelo do stvaranja velikog broja različitih određenja ovog pojma. Najjednostavnija je definicija C. Morgana (1956) koja stavove definiše kao *tendenciju da se bilo pozitivno bilo negativno reaguje prema određenim osobinama, objektima ili situacijama*.

Važan faktor formiranja stavova čine i aktuelna motivacija, kao i trajne osobine ličnosti. U periodu odrastanja dječija znanja i iskustva su ograničena i često se zasnivaju na malom i nedovoljnom broju podataka. U većini slučajeva oni i prihvataju stavove svog okruženja, pri čemu se sama po sebi nameće konstatacija da ukoliko porodica i vršnjaci imaju većinom stav da vršnjačka agresija ima neznatan uticaj na razvoj ličnosti to postaje i lični stav djeteta. Ovdje treba dodati i to da je stavove moguće mijenjati pod uticajem

drugih, takođe moguće je da i unutar porodice kao i drugih socijalnih okruženja, čiji član dijete postaje tokom svog odrastanja, dođe do formiranja nezavisnih stavovskih orijentacija. Ipak vrlo važnu ulogu u formiranju stavova ima autoritet.

3. Na osnovu iznijetog, Komisija predlaže Vijeću Filozofskog fakulteta da kandidatkinji Slađani Kovačević odobri izradu magistarskog rada „ **Socijalno-psihološke determinante stava prema posljedicama agresivnog ponašanja među učenicima trećeg ciklusa osnovne škole.**” s obzirom da kandidatkinja i tema ispunjavaju sve neophodne uslove predviđene Pravilnikom o postdiplomskim studijama Univerziteta Crne Gore.

Kao mentora pri izradi ove teme Komisija predlaže doc.dr Nadu Šakotić, profesorku na Filozofskom fakultetu u Nikšiću.

U prilogu dostavljamo izbor iz bibliografije za izradu zadate teme.

Nikšić, 08.09.2017. godine

Komisija

Doc.dr Nada Šakotić, mentorka

Filozofski fakultet Nikšić

Nada Šakotić

Prof. dr Tatjana Novović, član

Filozofski fakultet Nikšić

Tatjana Novović

Prof. dr Čedo Veljić, član

Filozofski fakultet Nikšić

Čedo Veljić

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOZOFSKI FAKULTET
NIKŠIĆ

PRIMLJENO:	15.09.2017.		
ORG. JED.	BROJ	POS. JED.	POS. BROJ
01	1149		

PRILOG: Bibliografija

1. Aronson i sar. (2005) : Socijalna psihologija, Mate, Zagreb
2. Cecilija A.E. i Judith C. (2004): Agresivnost u djece i mladeži, prevela Stipančić M.
3. Četković R. (2004): Agresivnost djece i mladih, Podgorica
4. Čudina-Obradović M., Obradović J. (2002): Potpora roditeljstvu : izazovi i mogućnosti, dostupno na <http://www.rsp.hr/ojs27index.php7rsp/article/view/139>
5. Dunđerović, R., Mašnić, J. (2013). Motivacija postignuća u organizacijama. Filozofski fakultet i Institut za sociologiju i psihologiju, Nikšić
6. Dunđerović R (2005). Osnovi psihologije menadžmenta, Novi Sad
7. Goleman, D. (1996). Emocionalna inteligencija. New York.
8. Fulgosi A. (1983): Psihologija ličnosti-teorije i istraživanja, Zagreb :Školska knjiga
9. Hrnjica (1979): Opšta psihologija sa psihologijom ličnosti, Beograd
10. Krivokapić M. i sar. (2013): Socio-statusne osobine, intelektualne sposobnosti i sklonost ka otvorenosti i fantaziji kao odredice empatije. Istraživački rad, Nikšić: Filozofski fakultet
11. Popović – Deušić Smiljka (1999): Problemi mentalnog zdravlja dece i adolecenata, Institut za mentalno zdravlje, Beograd
12. Rot N. (2010): Opšta Psihologija, Beograd
13. Rajhvajn, L. (2004). Povezanost Agresivnosti i Sociometrijskog Statusa Srednjoškolaca. Sveučilište u Zagrebu, Filozofski Fakultet.
14. sinobad S.(2005): Obeležja vršnjačkog nasilja u školama, dostupno na <http://www.doiserbia.nb.rs/ft.aspx>
15. Srna, J. ; Milojković, M. ; Mićović, R.(1997): Porodična terapija, Centar za brak i porodicu, Beograd
16. Velki T.(2012): uloga nekih obiteljskih čimbenika u pojavi nasilja među djecom, Učiteljski fakultet Osijek, dostupno na <http://www.hrcak.srce.hr/81817>
17. Tadić N(2006): Psihijatrija detinjstva i mladosti, Beograd

18. Todorović, J. (2004). Vaspitni stilovi u porodici i stabilnost samopoštovanja adolescenata. Filozofski fakultet, Odsjek za psihologiju, Niš.
19. Zvonarević M.: Socijalna psihologija, 1985, školska knjiga, Zagreb